

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega tiskanih vrstic. Poslana, osmrtnice in javnozabavne, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vse pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Saročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč“.

Od c. kr. namestništva v Trstu smo prejeli, s prošnjo, da je objavimo, nastopno

„Podučilo“

o prikaznih, pol katerimi nastopa prasja kuga (prasja kužna bolezen).

Prasja kuga (prasja kužna bolezen) je nalezljiva živalska bolezen, ki je do najnovjšega časa bila popolnoma neznana v krajevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru; zatorej posestniki živine niso dosti gledali nanjo in deloma se je celo zamenjevala s prasjim perarčcem (vrbanecem, perečim ognjem, ošenom).

Njena nalezljivost pak je mnogo večja kakor nalezljivost perarčca in praviloma napada večino, včasih celo vse prasce v suhotovarnjih, v katerih se ugnjezdijo; tudi cepanje obolelih prascev je mnogo večje kakor pri perarčcu; za to kugo pogine večina prascev.

Razširjanje njeno se zlasti pospešuje po trgovini s prasci, pa tudi po drugih sredstvih, sosebno po strežjih, skapljalcih (takozvanih kavčmarjih ali svinjerezih), po predmetih in zlasti po gnoju iz okuženih hlevov i. t. d.

Ako se za prasjo kugo oboleli prasci pobijajo za silo, nastanejo v dotičnih suhotovarnjih nevarna gnezda kuge večkrat za dolgo; časa tudi je dokazano, da se kuga dalje širi po mesu in odpadkih takih zaklanih prascev.

Meso teh bolnih živali je človeškemu zdravju škodljivo in je večkrat tako, kakor kuhano meso.

Prav pogostoma zatrosajo to kugo prasci, ki obole le v manjši meri, in se morejo boleznimi bolj upirati, kar velja o domačih, z angleškimi ne križanih pasmih, kateri torej kažejo le začasno bolehnost.

Najmanj se boleznimi morejo upirati mlajši prasci (prasički, tekači).

Kužnina se zatrosja po izdahovanem zraku, po izmečkih, ki se jih iznebavajo obolele živali pri kašljanju, po skupni piči, oziroma ostankih piče, po napajalšču, po izmetnem blatu in po seči, po gnoju iz okuženih hlevov, po ostankih stelje, po hlevskem orodju itd.

Bolezen sama sestoji iz pljučne vnetice in črevne vnetice, a večkrat se tudi na široko uniči kožica črevne zleze; v mnogih slučajih vrhu tega še hudo obole ledvice in skalni organi. Neredkoma se enake razrušbe kakor na kožici črevne zleze nahajajo tudi na žlezni kožici v gobcu, v žrelu, goltancu in v dušniku.

Pojavi boleznimi so različni po tem, ali so obolela najhujše pljuča ali pa čreva, oziroma vse dihalne poti ali pa prebavila.

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

123

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

(Dalje.)

V tem, ko sta se ban in sodec tako živo prepirala, kramljala je Klara v drugem kraju hiše z gospodom de Lernon.

„Žene, pravite, da so sebične nasmehnole se je banica, izvišva roko iz desnice udvornega markiza. „Ne, ne, markiz! Baš žene žrtvujejo moškimi največ“.

„Zaradi sebičnosti, vzvišena gospa!“ odvrnil je markiz.

„Govoriva iskreno. Vi hočete reči, da ste pridobili Klaro Ungnadovo, ker je Klara hotela pridobiti. Je-lite? To je nekako res, ker gospod Krsto Ungnad — ima mnogo državnih opravil. Je-li tako? Ali gospod markiz de Lernon ne obožava v tej puščavi samo jedne jedine zvezde. Klara Ungnadova mu je ljubka, a tudi druge so“.

„Vzvišena gospa!“ zardel je markiz.

Bolezen se pričinja s tem, da prasce nima pravega teka in je vedno žejen; živali so tedaj zelo mlhаве in slabotne, zlasti v zadnjem delu; živali so trudne, opotekajoče, omahujoče v zadnjem delu; noge so jim takorekoč drvene, koraki majhni. Prasci mnogo leže, zarivajo se v steljo in ustajajo le neradi in težavno; krulijo le poredkoma in hripavo, kašljajo slabotno, da jih je včasih komaj slišati, sploh dihalo naglo, čudno premikovaje otrbušje. Mnogokrat se v početku boleznimi in v nadaljnjem njenem teku opazuje bljuvanje in krvavo barvana driska, včasih tudi izmeček krvavo barvanega ali s krvavo žlezo zelo prevlečenega blata v malih kroglicah.

Bolne živali imajo hudo mrzlico, tresajo se po vsem životu; koža jim je včasih gorka, včasih hladna, ter je večkrat, zlasti okoli ušes, na rilcu, pod vratom, na trebuhu in na notranji strani krač zelo rudeča in modra; največkrat se prikazuje oprišč, združen s hrastami.

S prva se oči solze, a kmalu jih prelepi neka vlačna gnojna tvarina ter jim dopušča biti odprtimi le na pol.

Živali naglo medle ter poginejo večkrat po malo dnevih, včasih pak traja bolezen tudi več tednov, v redkih slučajih tudi več mesecev.

Pojavi boleznimi nastajajo pri novič nakupljenih prascih praviloma kmalu potem, ko se ti spravijo v hlev, ter so tako čudni, da ne morejo ostati skriti, ako strežaji le kolikaj pazijo. Ko jih je posestnik prascev zapazil mora nemudoma podati o tem naznani občinskemu načelnstvu (županstvu). katero naj prej ko mogoče ukrene potrebne naredbe, da se ubrani nadaljnje razširjanje kuge; zakaj leki, ki bi res kaj pomagali v tej bolezni, so še popolnoma neznani in tudi zdravljenje takih obolelih živalij bi bilo najbrž brez vspeha, če pomislimo, da je bolezen navadno zelo nagla in da zelo uničuje za življenje posebno važne organe.

Da se zatrosenju te zelo nevarne kuge v okom pride, priporočati je toplo, da se uvažuje prešičev po moči opusti in daje več pozornost domači reji, domačim plemenom, in sicer zato, ker naši domači prešiči niso tako podvrženi bolezni in jako lahko plemenijo, je njih meso okusno, zelo se radi pitajo in tako dalje, ter imajo zategadelj več prednost pred drugimi prešiči.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 25. avgusta 1895.

Volitve na Goriškem. Iz Sežane nam pišejo: Da ne bode kacega nespora-

„Molčite, molčite“, odvrnola je banica; „jaz vem vse, gospod Bernard, vse. Tudi jaz imam zaupnih ljudi. A jaz se ne srdim. Jaz sem samo na pol vaša žena, morem-li zahterati, da bodete vi samo moj? Vidite, da nisem sebična. Svobodno vam je bilo iskati meda po drugem cvetju. Bernard, vem, da moška kri ni stalna“.

„Klara!“

„Molčite! Poslušajte me! V tem mestu je prelepo dekle, dekle Dora, hči zlatarja Krupiča. Jaz sovražim to dekle, želim ji zlo. Ne vprašajte, zakaj. In kakor sem rekla, sebična nisem. Moj sluga Čokolina vam more povedati, da je Dora prelepa, a jaz vas bodem ljubila večno, ako bodete vi ljubili Doro“.

„Klara!“

„Nič več“.

„Jaz vas bodem sovražila, Bernard, ako ne bodete ljubili nje. Z Bogom!“

Idoč po stopnicah, premišljeval je polkovnik o smislu Klarinih besed. Pod vratmi gnejčilo se je več banovih služabnikov, uganjajočih puste šale z gluhonem nesrečnikom — Jerkom.

zumljenja, prosimo Vas, da naglasite v svojem listu, da dotični uradnik, kije agitoval te dni po Krasu za nekega kandidata in kateri kandidaturi nikakor ne bi mogli pritrčiti se svojega odločnega narodnega stališča, ne biva v Sežani.

Društvo „Sloga“ je zadnji v „Soči“ podalo zlatih naukov za predstoječe deželno-zborske volitve. Ker ima naš list mnogo čitateljev po vseh krajih Goriške, smatralo za svojo dolžnost, da tudi mi priobčimo te nauke:

Od vsacega kandidata je zahtevati:

1) da v sedanjih okoliščinah ne vsprejme mesta deželnega glavarja, ako bi ga vlada v to pozvala;

2) da bo deloval vzajemno z drugimi slovenskimi poslanci v posebnem klubu in da se ne loči od njih pod nobeno pretvezo;

3) da ne odloži mandata med zasedanjem deželnega zbora ali neposredno pred njega sklicanjem,

4) da bo ob vsaki priliki branil in zagovarjal gmotne in duševne koristi dežele goriške in svojih volilcev;

5) da se bode potegoval za to, da dobi slovenski jezik popolno ravnopravnost z drugim deželnim jezikom v šoli, uradu in javnem življenju ter da bode tudi sam kot poslanec dejanski vršil to ravnopravnost;

6) da se bo v vsem držal starega slovenskega gesla: vse za vero, dom, cesarja!

Ako bi volilci o katerem možu, katerega hočejo kandidovati, ne bili povsem na jasnem glede na navedene točke, naj si pridobe potrebno zagotovilo s tem, da zahtevajo od njega za program častno besedo ali pismeno izjavo.

Kar je povedano tu v teh 6 točkah je pač minimum onega, kar ne le smemo, ampak moramo zahtevati od slovenskega poslanca na Goriškem. Kandidat, ki ne bi se hotel v sedanjih kritičnih časih vezati na te zahteve, je povedal, da ni naš mož, četudi sicer morda ni niti potepuh ni prismojenec. Kajti, kakor rečeno, za posel poslanca nikakor ne zadošča osebno poštenje, ampak tu treba političke značajnosti in onega samozatajevanja, ki rado podreja svoje želje in svoje zveze in svoja prijateljstva — splošni stvari. Rojaki naši, zlasti po Krasu, naj bodo uverjeni, da mi ne poznamo osebnih antipatij do nikogar, ampak nas vodijo le koristi naroda. Sosebno pa nam narekuje naše stališče iskrena želja, da o d v r n e m o

„Oj, čuješ, me!“ obrnol se je polkovnik k jednemu izmed služabnikov, „ali veš, kje je hiša zlatarja Krupiča?“

„Poleg Kamenitih Vrat, vaša milost!“

„In veš, kje bi mogel najti baničinega slugo Čokolina?“

Mutec se je zganol, kakor da ga je kača pičila.

„Čokolina je teško najti po dnevu, vaša milost“, odvrnol je sluga; ta vam je kakor sova; ne pokaže se svetu, ampak samo po noči lazi okolo. — Ali da, on prebiva v hiši gospoda peneznika Konjskega, tam spi po dnevu“.

„Dobro!“ odvrnol je polkovnik in krenol proti Kamenim vratim. Za njim se je plazil Jerko.

Polkovnik vstopil je v zlatarjevo prodajalnico.

„Dober dan, milostivi gospod!“ pozdravil ga je Krupič za nakovalom.

„Dober dan, majstore!“ natolcal je polkovnik. „Evo majstor, treba mi je srebrnih ostróg, dajte, napravite mi jih“.

nevarnost, ki bi lahko nastala za slovenski del dežele, ako pride v deželni zbor le jeden sam poslanec, ki ne bi bil brezpogojno naš.

Zato pokladamo posebno važnost na priporočilo društva „Sloga“, da se mora kandidat slovesno obvezati na solidarno postopanje.

K položaju. Naglašali smo že, da je značilno za sedanje odnošaje v Avstriji, da prehaja moč v poljske roke. Ne treba posebnega poroškega duha, da lahko rečemo, da se bode naša notranja politika, vsaj v bližnjem, doglednem času, sukala okolo poljske osi. V isti meri, kakor rase poljski upliv, treba tudi poštovati poljske glasove, zlasti one, o katerih je znano, da so v zvezi s poljskim klubom. Iz poljskih glasil pa smo izvedeli, da se novo ministerstvo sestavi koncem septembra ali začetkom oktobra, da novo ministerstvo ne bode strogo parlamentarno, to je, da ne bode sestavljeno iz prvakov strank, ampak da bode zgolj poslovno ministerstvo in da bode Badenijeva doba — doba odločnosti proti skrajnim življenjem. Pod skrajnimi življenji je seveda razumeti Mladocelne in antisemite; ne vemo pa, da-li prišetejejo k tem tudi naše primorske poslance, boreče se za najprimitivnejša politička, narodna in — človeška prava; ne vemo, ali mogoče je tudi to.

O grofu Badeniju pravijo tudi, da hoče postaviti raz dnevni red volilno preosnovno. Ako je temu res tako, potem smemo reči že danes, da bode njegovo ministerstvo v letu dnij imelo isto bilancijo, kakoršno je imelo Windischgraetzovo o svojem padcu. Kakor so bila v Windischgraetzovi dobi vedno na dnevnem redu politička in narodna vprašanja vzlic izdani paroli o „zastopavljenju političkih in narodnih vprašanj“, tako se uveri tudi grof Badeni, da je precejval moč svoje — odločnosti. Velika vprašanja se ne rešujejo samo z odločnostjo, ampak tudi pravim razumevanjem duha dotične dobe. Sedanje dobo pa označuje ravno stremljenje zavedujočih se širših mas po razširjenju političnih pravic. Bode-li grof Badeni res hotel plavati proti deroči Reki?

Poljski list „Gazetta Narodova“ trdi pa, da je na programu grofa Badenija poleg davčne in volilne reforme tudi sporazumljenje s českim narodom. Stvar se nam ne zdi verjetna, ker ni v soglasju s programom odločnosti, naperjene proti skrajnim življenjem. Česke poslance pa prištevajo k skrajnim življenjem; to bi bilo vendar slaba podlaga pogajanju, ako hkratu pobijam onega, s kojim se hočem pobotati. In sedanji česki

Za malo pojavila se je Dora.

„Kaj zapovedate, mili oče?“ vprašalo je dekle.

„Krasna je! mislil si je polkovnik, „prav ima Klara“.

„Prinesi iz shrambe srebrnih ostróg za milostljivega gospoda“.

„Hočem, dragi oče!“

V tem trenutku odprla so se vrata in jadni mutec Jerko prozil je tiho svoj klobuk proseči miloščine, a po tajno motreči polkovnika. Dora se je vrnila, a polkovnik jel je izbirati blagó, in gledati zlatarjavo.

„Daj, Dora dinar ubogemu Jerku!“ rekel je stavec dekletu.

In mlada je segla v svojo torb'co in vrgla mutecu smeje se novčič v klobuk, a mutec se je zahvalil, kimajoči glavoi in gledajoči Doro svojim sijajnim očesom kakor jako svetnico.

„Prav je rekla Klara“, zašepetal je polkovnik, „naj bode njena volja. Sedaj k Čokolinu!“

(Dalje prih.)

poslanci so — naj je to že še tako neprijetno tu ali tam — pravovojni zastopniki naroda — žnjimi in le žnjimi se bodo morali pogajati, ako se hočejo sporazumeti z narodom českim. Predstojatelj volitve pokažejo brezdvomno, da imamo prav. Z našim skepticizmom soglašata tudi zagrebški „Obzor“. Piše namreč: „Z ozirom na nečuvni parlamentarni in politični kaos, ki ga je v dobi koalicije povzročila samo davčna reforma, avstrijski narodi res ne morejo drugače, nego da ostanejo neverni Tomaži nasproti takemu velikemu programu bodoče vlade. Dosedaj namreč ni bilo videti, da bi se Avstrija hotela lotiti takega herojskega in smelega podjetja. Reči smemo torej mirnim srcem o vseh teh glasovih: vederemo!“

Različne vesti.

„Slovenski Narod“ pravi, da se noče toliko „ponižati“, da bi odgovarjal na naše „opravičbe“. Res, „visoka“ beseda to. Gospoda stoji torej tako „visoko“, da bi se morali še le „ponižati“, ako bi hoteli govoriti z nami. Hvaležni smo gospodi, da so nam enkrat natočili čistega vina in da so nam pojasnili razmerje med nami in njimi. Tako je torej konec polemiki in mi vemo, pri čem smo!

Že došli nam stvarni odgovor našega dopisnika o razmerah pri ljubljanskem gledališču hočemo sicer še prebrati v današnjem večernem izdanju — toda le na kategorično zahtevanje dopisnika —, sicer pa hočemo mi v nižavah radi ustreči želji onih, ki se zibljejo v jasnih višavah: nočemo jih zabljuditi v nevarnost, da bi se morali „poniževati“ radi nas. In pokorimo se tej „višji“ volji tem laglje, ker smo se uverili pri večerajšnji veselici v Barkovljah, kako mislijo okoličanski odličnjaki o — prostaštvo.

Nočemo torej polemizovati iz nižave v „višavo“, samo konstatovati hočemo pred slovensko javnostjo:

da so naši somišljeniki na shodu z a-
upnih mož v Ljubljani jasno povedali,
kako mislijo o slovenski vzajemnosti;

da ravno naš list — poleg „Slovenskega
sveta“ — najdosledneje zahteva slovenske
koalicije;

da nismo nikdar mahali po „nesrečni
Ljubljani“, ampak le po onih, ki bi ho-
teli izkoristiti nesrečo Ljubljane in pa po
onih, ki so zakrivil — kako so zakrivil, to
je za danes postransko vprašanje —, da je
Ljubljana in vsa pokrajina Kranjska res ne-
srečna zbog svojih političnih in strankarskih
odnošajev;

da smo menili, da nam je ravno v zmi-
slu slovenske vzajemnosti ne le
pravica, ampak dolžnost razpravljati o
javnih odnošajih tudi drugih pokrajin;

da se nismo nikdar načelno izrekli
proti angaževanju Čehov in Hrvatov na ljub-
ljanskem gledališču, ampak da smo zahtevali
le, da se angažujejo isti pod takimi pogoji,
da bo ljubljansko gledališče res to, kar bi
moralo biti: učilnica naroda;

da nismo nikdar dvomili o pošteni volji
in požrtvovalnosti onih gospodov, ki se ubi-
jajo z vodstvom ljubljanskega gledališča, ampak
konstatovali smo le, da za ta sila te-
žavni posel treba — strokovne spo-
sobnosti;

da vemo sami, da je tudi pred tr-
zaškim pragom — ti ljubi Bog, ko se
še nismo mogli popeti v jasne „višave“ —
še mnogo smetiter da radostno
vsprejemamo — kakor se spodobi ljudem,
ki se morajo ubijati še v „nižavah“ —
sleherni dober nasvet, kakó očis-
titi naš prag.

Toliko v pojasnilo — slovenski javnosti!

Drug slučaj sumljive bolezni. Vsako leto pred židovskim novim letom zberejo se v Trstu na stotine židov, prišedših iz daljnjih krajev, da nakupijo cedre, katere potrebujejo za svoja bogoslužna opravila. Tudi letos je že par dni sem opaziti po tržaških ulicah mnogo teh originalnih ljudij, ki v zamazanih svojih kaftanih brzimi koraki in mahaje z rokami teka po svojih opravkih. Jeden izmed teh židov, 50letni Miho Leiner iz ruske Poljske, nastanil se je pri iznajmljevalki postelj v ulici delle Beccherie št. 8. Kar ga je nenadoma prišla huda drizka in bijeval je, da je bila strahota. Pozvali so zdravnika iz zdravniške postaje, ki je o tej bolezni obvestil kompetentne oblasti. Že z

ozirom na dejstvo, da je bolnik prišel iz okuženih krajev, kjer vlada namreč kolera, odredile so oblasti takoj vse potrebno, kar veli previdnost v takih slučajih. Bolnika so odpravili v osamljen oddelek mestne bolnišnice. Bakteriološka preiskava pokaže bitstvo bolezni.

Sumljiva bolezen. Kakor smo sporočili v poslednjem izdanju našega lista, obolet je krmar parnika „Orion“, Matej Fack, nenadoma za sumljivo bolezen, podobno koleri. Bakteriološka preiskava bolnikovih izmetov je dokazala neovržno, da je Fack obolet za grizo, kakor so bili nekaterniki mislili že poprej. Bolniku obrnilo se je že mnogo na bolje in brzkone pride v kratkem iz bolnišnice. Parnik „Orion“ more se zopet svobodno gibati.

Dolenjska železnica in še kaj? Iz Ljubljane nam pišejo: Z velikim veseljem je pozdravilo prebivalstvo Dolenjske prvi vlak toli zaželjene železnice. Ta železnica je prava dobrota za to pokrajino, ki je bila doslej takorekoč odtrgana od ostalega sveta. Da bi bila le tudi Belakrajina skoro deležna dobrote — železnice, ki bi jo vezala s Hrvaško.

Tembolj moramo obžalovati, da vožnja po tej železnici ni nič kaj uzorna: kolesar, če je le količkaj spreten, lahko tekmuje žnjo. Daljavo, za kojoj potrebuje dolenjski vlak 3 1/2 ure, preleti poštni vlak južne železnice v 2 urah. Še celo mešanec južne železnice ni da bi se vstrasil dolenjskih vlakov. Glavna črta je Ljubljana-Novomesto; proga Straža-Kočevo je le postranska, ki se pričinja na Grosupljem. Pri tem pa je od sile čudno, da direktna vožnja ni na glavni progi Ljubljana-Novomesto, ampak na progi Ljubljana-Kočevo. Potniki, namenjeni v Novomesto, moraj predsedati na Grosupljem ter čakati na drugi vlak 15 do 20 minut. Vse to, da se le Kočevcem bolje godi. Posebna nepristojnost je pa to, da je vsakemu vlaku priprazen „rep“ — 10 do 15 voz s kočevskim premogom. O teh nepristojnostih je bilo že mnogoprižob tudi po časopisih, ali vse ni nič pomagalo.

Te dni je umrl tu najtežji mesar, tehtal je 118 kil. Malo dnij pred smrtjo je tožil o svojih žalostnih rodbinskih razmerah; no, dobra smrt ga je rešila vseh tistih sitnih korakov, o katerih je govoril.

Žrjavica, ki je nekoliko časa tlela pod pepelom popotresu, razvnela se je zopet — vzplamtel je zopet domači boj. Človek bi rad rekel marsikaj, toda težko je res: soditi nepristransko. Bolje je torej, da molčimo o tem žalostnem poglavlju.

Hrabroslav.

Podpora ubožnim selicem. Mestna delegacija določila je svoto 300 gl. v podporo ubožnim rodbinam, ki so se morale dne 24. t. m. preseliti.

Iz Ricmanj nam pišejo: 19. dan tega meseca je bil za nas žalosten dan — bil je dan slovesa našega vrlega in spoštovanega učitelja Kristoslava Bogatca. Služboval je ta gospod pri nas celih 13 let in nekoliko mesecev. Bil je dober učitelj naši mladini. Kaj lepo se je gosp. učitelj poslovil od svojih učencev. Priporočil jim je, naj ljubijo Boga, kajti poslednji jim gotovo podeli, za kar ga bodo prosili; ljubijo in ubogajo naj svoje stariše ter spoštujejo naj vsakogar; pridno naj zahajajo h krščanskemu nauku in k sv. maši in poslušajo naj svojega duhovnega pastirja in učitelja! To, kar jih uči duhovnik, je največje bogastvo že na tem svetu in za večnost. Vsikdar in povsodi naj rečejo s ponosom: Slovenec sem, zvest cesarju in domovini; nikdar ne postanem izdajalec svoje slovenske domovine.!

Ko so otroci zapeli cesarsko pesem, poslovil se je od njih g. učitelj do srca segajočimi besedami in nijedno oko ni ostalo suho.

Vsi poštenjaki v naši občini žalujemo na odhodu priljubljenega nam učitelja, izvzemši par malopridnežev, s kojimi se ni hotel pečati. Mnogo bi vam lahko povedal o teh malopridnežih, ali skoro da niso vredni, da bi se človek pečal žnjimi. Resnica je le ta, da vsi oni, ki imajo besedo v naši vasi, so spoštovali in cenili odidšega gospoda učitelja.

Na dan ločitve sestali smo se v krčmi g. Pregarca, da se poslovimo od g. učitelja in da počakamo prihod vlaka. V našo družbo je prišel tudi naš g. duhovnik; tudi temu poslednjemu bodi vsa čast in hvala, kajti blaga duša je to in pravi dušni pastir. I

tu se je gospod učitelj lepimi besedami poslovil od nas, a mi vsi smo bili ginjeni do solz. Spremili smo ga potem na postajico in ko smo si tu segli v roko v slovo, solzili smo se vsi; zdelo se nam je, kakor da smo ostali otroci brez očeta. Nemo smo zrli za odhajajočim vlakom, zato pa kličemo danes na tem mestu: Bog poživi gosp. učitelja Bogatca še mnogo let in blagoslovi njegovo blago družino!

Požar. Minolo soboto okolo 8. ure zvečer pričelo je goret v stanovanju Lloydovega mehanika Jakoba Griona, nahajajočem se v V. nadstropju hiše št. 47 na Corsu. V stanovanju ni bilo nikogar, ker je bil šel Grion s svojo soprogo na sprehod. Ko je gosti dim, valeči se iz Grionovega stanovanja, opozoril sesede na pretečo nevarnost, in ko so prihitali gasilci ter ulomili v stanovanje, bilo je pogorelo že skoro vse pohištvo, jeden del poda in komad strehe. Vrli gasilci pa so po velikem naporu, trajajočem nad jedno uro, pogasili ogenj. Škode je par sto goldinarjev, toda pogorelo pohištvo bilo je zavarovano, kakor je zavarovano tudi poškodovano poslopje. Pred pogoriščem zbralo se je na tisoče rodovednega občinstva in so imeli stražarji kaj opraviti, da so omogočili gasilcem svobodno gibanje. Ne zna se kako je nastal ogenj; govorilo se je, da je bil zaneten in res so Griona zaprli še isti večer, toda naslednje jutro so ga izpustili na svobodo. Omenimo še, da je v isti hiši, kjer je bil ogenj, razstavljena plastična podoba bitke pri Kustoci.

Zalibog tirjal je požar veliko žrtev: človeško življenje. V isti hiši, in sicer v VI. nadstr., baš pod pogoriščem, stanuje obitelj trgovca Russija. Soproga Russijeva 30letna Estera Russi, hitela je s svojim bratom in dvema otrokoma iz hiše, pograbilva nekoliko vrednostnih predmetov. Ko je dospela na dvorišče, spodtaknilo se ji je in o padu udarila je s čelom ob tlak. Odnegli so jo v bližnjo lekarno, kjer so se trije zdravniki trudili okolo nje, toda vse je bilo zaman: nesrečnica je po nekaj minutah izdahnila svojo dušo. Zdravniki sodijo, da si je žena o padu pretresla možgane in da je bil to vzrok nagle nepričakovane smrti.

Uzerna služabnica. Dasi imamo Slovenci resnični rek: „Goste službe, redke suknje“, vendar naši posli redko uvažajo — na svojo škodo — resnobnost tega reka. Danes so tu, jutri tam, službe se menjajo kakor srajce. Zato pa posebnim zadoščanjem zabeležimo naslednji slučaj, ki naj bi služil poslom obojega spola v vzgled in posnemanje: Dne 10. maja 1853. leta vstopila je v službo pri gospodu Antonu Trudnu, v ulici Carintia št. 29, takrat 24letna Marija Kanclic iz Višnjegore. To dekle ostalo je v službi omenjenega gospoda nepretrgoma do minole nedelje, torej dobrih dvainštirideset let! Svojo službo opravljala je vsikdar vestno, v iskreni udanosti do svojega gospodarja in njegove obitelji. Sedaj pa pri najboljši volji ne gre več. Šestindesetletna starka vrača se na svoj dom, kjer bo mogla ponosno povedati, da je služila v Trstu dolgih 42 let, a to samo jednega in istega gospodarja! Gosp. Truden odmeril je starki, ki je bila posvetila najboljša leta njegovi službi, primerno, dosmrtno pokojnino, nekaj denarja pa si je žena prihranila tekem dolgoletne svoje službe. Preskrbljena je torej na svoje stare dni. — Vsa čast uzorni, redki služabnici, vsa čast velikodušnemu gospodarju, ki je pokazal z mirovino svojo hvalečnost do zvestega posla!

Reparak umor na Dunaju. V četrtek dopoldne dogodilo se je na Dunaju zopet strašno hudodelstvo: 19letni čevljarski vajenec Matija Prohaska (umoril je 62letno soprogo svojega gospodarja, Ano Leitgeb. Prohaska bil je kakih 6 mesecev v službi pri Leitgebu; bil je marljiv, dasi mrk. Kar se je pojavila v njegovi duši peklenska pošast pohlepnosti. Znal je, da je njegov gospodar imovit in hotel si je prisvojiti njegovo premoženje. Po naključju ostala je bila omenjenega dne starka sama doma in pripravljala je obed, ko je vstopil v kuhinjo Prohaska, jo pobil s kladivom, ji potem prerezal grlo, pograbil par vrednostnih predmetov in pobegnil. Ko je peklenski mladenič napadel starko, kričala je isto na pomoč in to klicanje privabilo je sosede, ki so prišli bežečega okrvavljenega morilca na stopnicah. Izročili so ga policiji.

Atentat na Rotšilda v Parizu. Dne 24. t. m. popoldne odprl je uradnik Rotšildove banke v Parizu, Jakobsky, svojo gospodaru namenjeno pismo. V omotu bila sta dva komada tankega kartona in vmes razstreljiva tvarina. Ko je Jakobsky raztrgal omet, vnelo se je razstreljivo, oslepilo uradnika na levem očesu in mu odtrgalo jeden prst desne roke. Ubogega uradnika, ki je po naključju postal žrtev Rotšilda namenjenega atentata, prenesli so v bolnišnico. Ne ve se, kdo je pripisal to peklensko pismo.

Policijske. Organi Sv. Ivan-Vrdeljskega komisarijata so zaprli 40letnega mešetarja Josipa Bekarja iz Sežane, stanujočega v ulici Majolika št. 3, ker je bil že 15. septembra 1894. izgnan iz Trsta, a kljubu temu se je vrnil semkaj; nadalje 17letnega črvljarskega pomočnika Josipa Vouka iz Gorice, ker je brez posla postopal po Trstu, 36letnega Josipa Čamgoja iz Gorice, ker se je brez imetka klataril po mestu in 56letnega Engelberta Polzerja iz Olomuškega okraja, ker je projačil po mestu. — 21letnega težaka Ivana Bajta, stanujočega v ulici Solitario št. 2, so zaprli, ker se je svojemu bratu nevarno pretil. Bajt se je upiral z vso silo stražarjema, ki sta ga še le z velikim trudom spravila v zapor. — 42letni težak Josip I. iz Trsta se je predvčerajšnjem kopal poleg pomola sv. Karla v taki opravi, kakoršno mu je dal Stvarnik sam. Ker pa so v tržaškem mestu že zdavna minoli časi rajskega življenja, prišli so stražarji novodobnega Adama ter ga spravili na suho.

Koledar. Danes (27.): Jožef Kal., spoznovalec. — Jutri (28.): Avgustin, škof; Adolinda opatica. — Prvi krejec. — Solnce izide ob 5. uri 21 min., zatoni ob 6. uri 44 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 13.5 stopinj, ob 2 pop. 23 stop. C.

Loterijske številke, izrebane 24. t. m.

Dunaj	85, 30, 16, 1, 7.
Gradec	57, 51, 87, 73, 37.
Temšvar	61, 31, 50, 3, 10.

Najnovije vesti.

Dunaj 26. Danes se je otvoril tu mednarodni somenj z žitom. Odposlanec je pozdrvil v imenu vlade sekcijski načelnik Weiselsperg, v imenu mesta pa okr. glavar Friebeis.

Cetinje 25. „Glas Crnogorca“ izjavlja, da je golo obrekovanje trditev, da je črnogorska vlada v kaki zvezi s brošuro „Srbski narod in dinastija Obrenovičev“.

Palermo 25. Četrta volilna skupina je zopet izvolila Garibaldija Boscota proti vladnemu kandidatu.

Pariz 26. Kralj Grški je prišel tu sem.

Pariz 26. General Dragomirov se udeleži vojaških francoskih vaj kot zastopnik ruske vojske.

Peterburg 25. Na parniku „Baikov“, dospevem iz Čifu v Vladivostok, primerilo se je 9 slučajev kolere, od katerih 7 se smrtnim izidom Od 6. do 20. avgusta bilo je v Vladivostoku 16 slučajev kolere; umrlo je 12 oseb.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta Pšenica za spomlke 6.77—6.90
Pšenica za september 1896 6.34 do 6.35. Oves za
leson 5.81—5.85. Ra za jesen 5.82—5.84. Koruza
za juli-avgst 5.30—5.32 za maj-juni 1896 4.49—4.50.
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.15—6.25 od 79
kil. f. 6.20—6.30. od 80 kil. f. 6.25—6.40 od 79
kil. f. 6.35—6.45, od 82 kil. f. 6.45—6.50.
lečmen 6.70—7.—; proso 6.—6.60 rž nova 5.40—5.50.
Pšenica: zopet bolje, dobro povprečje.
Predaja 40000 mt. st. 5 avč. dražje. Vreme: lepo.
Praga. Nezanimni sklador za avgust f. 12.05.
nova letina 12.30 bolje.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst
in carino vred odpošiljatev prosej f. 28.25—28.50. avgust
sept. f. 28.50 ——. Concess 28.28 ——. Četvrtini
30 ——. V glavah (sodih) 30.28 ——.
Havre. Kava Santos good average avgust 63.75
za november 92.—, mlačno.
Hamburg. Santos good average za september 74.50
december 73.50 mare 72.50 mirno.

Dunajska borska 26. avgusta 1895

	predčera	danes
Državni dolg v papirju	101.1	100.95
„ „ „ v srebru	101.25	101.30
Avstrijska renta v zlatu	123.	122.95
„ „ „ v krouhu	101.30	99.45
Kreditne akcije	401.10	404.—
London 10 Let.	120.90	120.90
Napoleoni	9.59	9.57 1/2
10 mark	11.82	11.82
200 italj. lir	45.55	45.75

Službe

išče krepak mlad mož, Slovenec, bodisi kot
hišnik ali hlapec. Isti zna pisati in čitati in
je služil do sedaj v jedni prvih restavracij
v Trstu. Ima najbolje spričevalo. Obrniti se
je v ulico Commerciale I. nadstropje št. 7.